

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอเสนอทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ข้อมูลจังหวัดปทุมธานี
2. ความหมายของการถ่ายทอดเทคโนโลยี
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลจังหวัดปทุมธานี

ประวัติความเป็นมา

เดิมจังหวัดปทุมธานีเป็นถิ่นฐานบ้านเมืองแล้วไม่น้อยกว่า 300 ปี นับตั้งแต่รัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แห่ง กรุงศรีอยุธยา คือ เมื่อพุทธศักราช 2202 มังนันทมิตรได้กวาดต้อนครอบครัวมอญ เมืองเมาะตะมะ อพยพหนีภัยจากศึกพม่า เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกรุงเทพทวารวดีศรีอยุธยา ซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ครอบครัวมอญเหล่านั้น ไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านสามโคก จากนั้นมาชุมชนสามโคกได้พัฒนามากขึ้นเป็นลำดับ ต่อมาในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชแห่งกรุงธนบุรี ชาวมอญได้อพยพหนีพม่าเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารอีก เป็นครั้งที่ 2 สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ อนุญาตให้ตั้งบ้านเรือนที่บ้านสามโคก และครั้งสุดท้าย ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้มีการอพยพชาวมอญครั้งใหญ่จากเมืองเมาะตะมะ เข้าสู่ประเทศไทยเรียกว่า "มอญใหญ่" พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ชาวมอญบางส่วนตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านสามโคก อีกเช่นเดียวกัน ฉะนั้นจาก ชุมชนขนาดเล็ก "บ้านสามโคก" จึงกลายเป็น "เมืองสามโคก" ในกาลต่อมา

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงเอาพระทัยใส่ดูแล ทำนุบำรุงชาวมอญเมืองสามโคกมิได้ขาด ครั้งเมื่อเดือน 11 พุทธศักราช 2358 ได้เสด็จประพาสออกเยี่ยมพสกนิกรที่เมืองสามโคก และประทับที่พลับพลาริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งซ้าย เยื้องเมืองสามโคก ยังความปลาบปลื้มใจให้แก่ชาวมอญเป็นล้นพ้น จึงได้พากันหลังไหลนำดอกบัวขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเป็น ราชสักการะอยู่เป็นเนืองนิจ ยังความซาบซึ้งในพระราชหฤทัยเป็นที่ยิ่ง จึงบันดาลพระราชหฤทัยให้พระราชทานนามเมืองสามโคก เสียใหม่ว่า "เมืองประทุมธานี" ซึ่งวันนั้นตรงกับวันที่ 23 สิงหาคม พุทธศักราช 2358 ด้วยพระมหากรุณาธิคุณดังกล่าวชื่อเมือง ปทุมธานี จึงได้กำเนิดนับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

ในปีพุทธศักราช 2461 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ใช้คำว่า "จังหวัด" แทน "เมือง" และให้ เปลี่ยนการเขียนชื่อจังหวัดใหม่จาก "ประทุมธานี" เป็น "ปทุมธานี" ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ยุบจังหวัด รัตนบุรีมาขึ้นกับจังหวัดปทุมธานี เมื่อ พ.ศ.2475 ปัจจุบันจังหวัดปทุมธานีจึงได้แบ่งการปกครอง เป็น 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอสสามโคก อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอธัญบุรี อำเภอหนองเสือ อำเภอลองหลวง และอำเภอลำลูกกา

ภาพประกอบ 1 ตราประจำจังหวัดปทุมธานี

ความหมายของตราประจำจังหวัด

รูปร่างกลมมีสัญลักษณ์ดอกบัวหลวงสีชมพูอยู่ตรงกลาง และรวงข้าวสีทองอยู่ 2 ข้าง ดอกบัวและต้นข้าว หมายถึง ความสมบูรณ์ด้วย พืชพันธุ์ธัญญาหาร จังหวัดปทุมธานีใช้อักษรย่อว่า "ปท"

คำขวัญของจังหวัดปทุมธานี

ถิ่นบัวหลวง เมืองรวงข้าว เชื้อชาวมอญ นครธรรมะ พระตำหนักรวมใจ สดใสเจ้าพระยา ก้าวหน้าอุตสาหกรรม

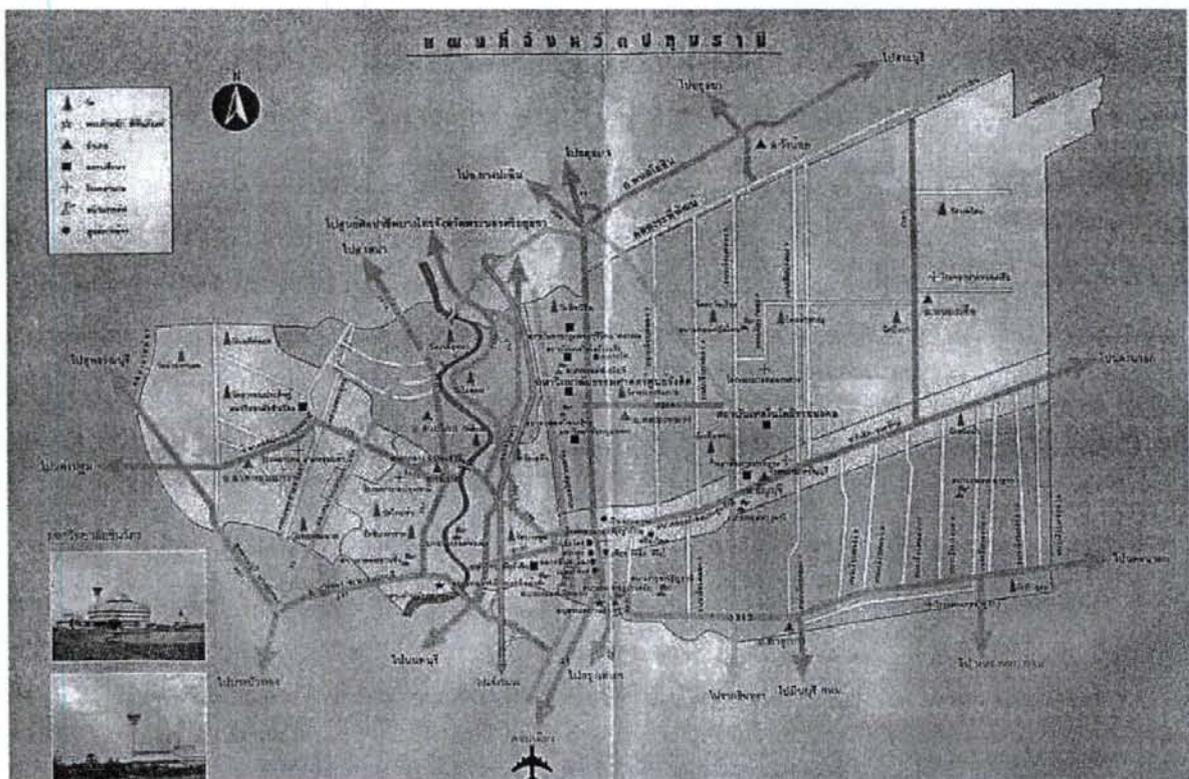
ต้นไม้ประจำจังหวัด ปาริชาติ

ดอกไม้ประจำจังหวัด บัวหลวง

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดปทุมธานีตั้งอยู่ในภาคกลางประมาณเส้นรุ้งที่ 14 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก อยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง 2.30 เมตร มีเนื้อที่ประมาณ 1,525.856 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 953,660 ไร่ ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) เป็นระยะทางประมาณ 27.8 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอบางไทร อำเภอบางปะอินและอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอหนองแค และอำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับเขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตสายไหม เขตบางเขน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร และอำเภอปากเกร็ด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก และอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม และอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ภาพประกอบ 2 แผนที่จังหวัดปทุมธานี

ภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่มริมสองฝั่งแม่น้ำโดยมีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านใจกลางจังหวัดในเขตอำเภอเมืองปทุมธานีและอำเภอสามโคก ทำให้พื้นที่ของจังหวัดปทุมธานีถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ฝั่งตะวันตกของจังหวัดหรือบนฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยาได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอลาดหลุมแก้วกับพื้นที่บางส่วนของอำเภอเมืองและอำเภอสามโคก กับฝั่งตะวันออกของจังหวัด หรือบนฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ พื้นที่อำเภอเมืองบางส่วน อำเภอธัญบุรี อำเภอคลองหลวง อำเภอหนองเสือ อำเภอลำลูกกา และบางส่วนของอำเภอสามโคก โดยปกติระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาในฤดูฝนจะเพิ่มสูงขึ้นเฉลี่ยประมาณ 50 เซนติเมตร ซึ่งทำให้เกิดภาวะ น้ำท่วมในบริเวณพื้นที่ราบริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นบริเวณกว้างและก่อให้เกิดปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ฝั่งขวาของ แม่น้ำเจ้าพระยาสำหรับพื้นที่ทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยานั้นเนื่องจากประกอบด้วยคลองชลประทานจำนวนมากสามารถควบคุมจำนวนปริมาณน้ำได้ทำให้ปัญหาเกี่ยวกับอุทกภัยมีน้อยกว่า

การปกครอง

จังหวัดปทุมธานี มีประชากรทั้งสิ้น 929,250 คน (พ.ศ.2551) แบ่งการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ 60 ตำบล 529 หมู่บ้าน ได้แก่

1. อำเภอเมืองปทุมธานี มีประชากรทั้งสิ้น 167,064 คน

ที่ตั้งและอาณาเขต มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอสามโคก มีคลองบางโพธิ์เหนือ แนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา คลองแม่น้ำอ้อม คลองเชียงรากใหญ่ คลองบางพูด คลองตาหี และลำรางสาธารณะเป็นเส้นแบ่งเขต

- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอคลองหลวง อำเภอธัญบุรี และอำเภอลำลูกกา มีทางรถไฟสายเหนือ ถนนลูกรัง และคลองเปรมประชากร เป็นเส้นแบ่งเขต

- ทิศใต้ ติดต่อกับ เขตดอนเมือง (กรุงเทพมหานคร) และอำเภอปากเกร็ด (จังหวัดนนทบุรี) มีคลองบ้านใหม่ แนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา และคลองบางตะไนย์ เป็นเส้นแบ่งเขต

- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอลาดหลุมแก้ว คลองตาหี คลองบางโพธิ์ใต้ คลองใหม่ คลองพระมหาโยธา และคลองลัด เป็นเส้นแบ่งเขต

ภูมิประเทศ

อำเภอเมืองปทุมธานี พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มอันอุดมสมบูรณ์ ประชากรมีอาชีพหลักได้แก่ การทำเกษตรกรรม ทำนา ทำสวนผัก สวนมะม่วง อาชีพเสริมได้แก่ เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ และเลี้ยงสุกร

การปกครอง แบ่งเป็นการปกครองส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย 14 ตำบล ได้แก่

1. ตำบลบางปรอก
2. ตำบลบ้านใหม่
3. ตำบลบ้านกลาง
4. ตำบลบ้านฉาง
5. ตำบลบ้านกระแซง
6. ตำบลบางชะแยง
7. ตำบลบางคูวัด
8. ตำบลบางหลวง
9. ตำบลบางเต็อ
10. ตำบลบางพูด
11. ตำบลบางพูน
12. ตำบลบางกระดี
13. ตำบลสวนพริกไทย
14. ตำบลหลักหก

การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 15 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลเมืองปทุมธานี
2. เทศบาลตำบลบางหลวง
3. เทศบาลตำบลบางกระดี
4. เทศบาลตำบลบางคูวัด
5. เทศบาลตำบลหลักหก
6. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่
7. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง
8. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฉาง
9. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกระแซง
10. องค์การบริหารส่วนตำบลบางชะแยง
11. องค์การบริหารส่วนตำบลบางหลวง
12. องค์การบริหารส่วนตำบลบางเต็อ
13. องค์การบริหารส่วนตำบลบางพูด
14. องค์การบริหารส่วนตำบลบางพูน
15. องค์การบริหารส่วนตำบลสวนพริกไทย

2. อำเภอคลองหลวง มีประชากรทั้งสิ้น 211,605 คน

ที่ตั้งและอาณาเขต

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอบางปะอินและอำเภอมั่นขวัญน้อย (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) มีคลองเชียงรากน้อย ลำรางคลองหนึ่ง และคลองระพีพัฒน์เป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอหนองเสือ มีคลองเจ็ดเป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอธัญบุรี มีแนวลำรางสาธารณะเป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอเมืองปทุมธานี และอำเภอสามโคก มีรางรถไฟสายเหนือเป็นเส้นแบ่งเขต

ภูมิประเทศ

อำเภอคลองหลวง เป็นอำเภอที่สำคัญอำเภอหนึ่งของจังหวัดปทุมธานี เพราะเป็นที่ตั้งขององค์กรสำคัญหลายแห่ง ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และค้าขาย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มอันอุดมสมบูรณ์

การปกครอง แบ่งเป็นการปกครองส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย 7 ตำบล ได้แก่

1. ตำบลคลองหนึ่ง
2. ตำบลคลองสอง
3. ตำบลคลองสาม
4. ตำบลคลองสี่
5. ตำบลคลองห้า
6. ตำบลคลองหก
7. ตำบลคลองเจ็ด

การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลเมืองท่าโขลง
2. เทศบาลเมืองคลองหลวง
3. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม
4. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี่
5. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า
6. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก
7. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเจ็ด

3. อำเภอธัญบุรี มีประชากรทั้งสิ้น 181,287 คน

ที่ตั้งและอาณาเขต

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอคลองหลวง และอำเภอหนองเสือ มีแนวลำรางสาธารณะห่างจากคลองรังสิตประยูรศักดิ์ 1.6 กิโลเมตร เป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอองครักษ์ (จังหวัดนครนายก) มีคลองสิบสี่เป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอลำลูกกา มีแนวเส้นขนานคลองรังสิตประยูรศักดิ์ไปทางทิศใต้ 1.6 กิโลเมตร เป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอเมืองปทุมธานี มีทางรถไฟสายเหนือเป็นเส้นแบ่งเขตภูมิภาค

อำเภอธัญบุรี พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มอันอุดมสมบูรณ์ มีคลองรังสิตประยูรศักดิ์ตัดผ่านกลางพื้นที่ ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่มีอาชีพหลักได้แก่ การทำเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ ประมง และรับจ้าง อาชีพเสริมได้แก่ค้าขาย

การปกครอง แบ่งเป็นการปกครองส่วนภูมิภาคประกอบด้วย 6 ตำบล ได้แก่

1. ตำบลประชาธิปัตย์
2. ตำบลบึงยี่โถ
3. ตำบลศรีสวัสดิ์
4. ตำบลลำผักกูด
5. ตำบลบึงสนั่น
6. ตำบลบึงนาราง

การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลเมืองรังสิต
2. เทศบาลเมืองสนั่นราษฎร์
3. เทศบาลตำบลธัญบุรี
4. เทศบาลตำบลบึงยี่โถ

4. อำเภอหนองเสือ มีประชากรทั้งสิ้น 48,898 คน

ที่ตั้งและอาณาเขต

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอวังน้อย (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) อำเภอหนองแค และอำเภอวิหารแดง (จังหวัดสระบุรี) มีคลองระพีพัฒน์ (คลองหกวา) คลองสิบสาม คลองสามสิบสาม แม่น้ำใน และคลองสามสิบสอง เป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอบ้านนา และอำเภอองครักษ์ (จังหวัดนครนายก) มีคลองสิบสี่เป็นเส้นแบ่งเขต

- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอรัญบุรี มีแนวลำรางสาธารณะเป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอคลองหลวง มีคลองเก่าเป็นเส้นแบ่งเขต

ภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ลาดลุ่มเหมาะกับการทำเกษตรกรรม ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่มีอาชีพหลักได้แก่ การทำเกษตรกรรม อาชีพเสริมได้แก่ ค้าขาย ประมง ปศุสัตว์ รับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ

การปกครอง แบ่งเป็นการปกครองส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย 7 ตำบล ได้แก่

1. ตำบลบึงบา
2. ตำบลบึงบอน
3. ตำบลบึงกาสาม
4. ตำบลบึงชำอ้อ
5. ตำบลหนองสามวัง
6. ตำบลศาลาครุ
7. ตำบลนพรัตน์

การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 8 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลตำบลหนองเสือ
2. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา
3. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงบอน
4. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกาสาม
5. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ
6. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสามวัง
7. องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาครุ
8. องค์การบริหารส่วนตำบลนพรัตน์

5. อำเภอลาดหลุมแก้ว มีประชากรทั้งสิ้น 52,995 คน

ที่ตั้งและอาณาเขต

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอลาดบัวหลวงและอำเภอบางไทร (จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา)

- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอสามโคกและอำเภอเมืองปทุมธานี มีคลองลัดวัดบ่อเงิน คลองบางเตย คลองบางโพธิ์เหนือ คลองลัด คลองพระมหาโยธา คลองใหม่ คลองบางโพธิ์ใต้ และคลองตาทรัพย์ เป็นเส้นแบ่งเขต

- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอปากเกร็ดและอำเภอบางบัวทอง (จังหวัดนนทบุรี) มีคลองบางตะไนย์ คลองพระอุดม คลองตรง และคลองลากข้อน เป็นเส้นแบ่งเขต

- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอไทรน้อย (จังหวัดนนทบุรี) มีคลองลากชันเป็น
เส้นแบ่งเขต

ภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของอำเภอลาดหลุมแก้ว เป็นที่ราบลุ่มลาดเอียงเล็กน้อยไม่เกินร้อยละ
1 จากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ พื้นที่ราบเหล่านี้ที่อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล
ประมาณ 2-3 เมตร พื้นที่บางหมู่บ้านของตำบลลาดหลุมแก้ว และตำบลคลองพระอุดม เป็นที่ราบลุ่ม
มีน้ำท่วมขังนาน 2-3 เดือน ระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคมทุกปี ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำนา
รองลงมาเป็นพื้นที่ทำสวน อาชีพหลักได้แก่ การเกษตร ทำนา ทำสวน และโรงงานอุตสาหกรรม
อาชีพเสริมได้แก่ การทำดินเผาทรงเครื่องเบญจสิริ สบู่เหลวสมุนไพร ดอกไม้ประดิษฐ์และ
สิ่งประดิษฐ์ใยบัว

การปกครอง แบ่งเป็นการปกครองส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย 7 ตำบล ได้แก่

1. ตำบลระแหง
2. ตำบลลาดหลุมแก้ว
3. ตำบลคูบางหลวง
4. ตำบลคูขวาง
5. ตำบลคลองพระอุดม
6. ตำบลป่อเงิน
7. ตำบลหน้าไม้

การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 8 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลตำบลระแหง
2. เทศบาลตำบลคลองพระอุดม
3. องค์การบริหารส่วนตำบลระแหง
4. องค์การบริหารส่วนตำบลลาดหลุมแก้ว
5. องค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวง
6. องค์การบริหารส่วนตำบลคูขวาง
7. องค์การบริหารส่วนตำบลป่อเงิน
8. องค์การบริหารส่วนตำบลหน้าไม้

6. อำเภอลำลูกกา มีประชากรทั้งสิ้น 215,979 คน

ที่ตั้งและอาณาเขต

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอธัญบุรี มีแนวเส้นทางนาน คลองรังสิตประยูรศักดิ์เป็น
เส้นแบ่งเขต

- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอองครักษ์ (จังหวัดนครนายก) และอำเภอบาง
น้ำเปรี้ยว (จังหวัดฉะเชิงเทรา) มีคลองสิบสี่ เป็นเส้นแบ่งเขต

- ทิศใต้ ติดต่อกับ เขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตสายไหม และเขตดอนเมือง (กรุงเทพมหานคร) มีแนวคั่นนาระหว่างจังหวัดปทุมธานีและกรุงเทพมหานคร คลองหกวา คลองสอง แนวรั้วหมู่บ้านการ์เด้นโฮมวิลเลจ แนวรั้วอนุสรณ์สถานแห่งชาติ แนวรั้วหมู่บ้านวังทอง และแนวรั้วบริษัทดอนเมืองพัฒนาเป็นเส้นแบ่งเขต

- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอเมืองปทุมธานี มีคลองเปรมประชากร ถนนลูกรัง และทางรถไฟสายเหนือเป็นเส้นแบ่งเขต

ภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่ เป็นที่ราบลุ่ม มีคลอง และถนนใช้ในการสัญจรไปมาได้สะดวก เดิมพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนาและสวนผลไม้ ต่อมาสภาพทางเศรษฐกิจ ที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้าน การค้า และอุตสาหกรรม ทำให้ปัจจุบันสภาพพื้นที่ปรับเปลี่ยนเป็นที่ตั้งของ สถาบันการเงิน ศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า โรงแรม โรงงานอุตสาหกรรม และหมู่บ้านจัดสรรต่าง ๆ ตลอดจนตลาด ขายส่งสินค้า ทำให้เกิดประชากรแฝงหรือคนต่างถิ่นเข้ามาอยู่อาศัยประกอบกับพื้นที่เป็นเมืองผ่าน เข้าออกหลายทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเส้นทางหลักในการขนส่งผ่านไปสู่ภาคเหนือและภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ จึงมีรถสัญจรผ่านจำนวนมากทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดอีกส่วนหนึ่ง ด้วย ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่มีอาชีพ ทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ อาชีพเสริมได้แก่ ค้าขาย ทำงานโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ

การปกครอง แบ่งเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 8 ตำบล ได้แก่

1. ตำบลคูคต
2. ตำบลลาดสวาย
3. ตำบลบึงคำพร้อย
4. ตำบลลำลูกกา
5. ตำบลบึงทองหลาง
6. ตำบลลำไทร
7. ตำบลบึงคอไห
8. ตำบลพีชอุดม

การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 11 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลเมืองคูคต
2. เทศบาลเมืองลำสามแก้ว
3. เทศบาลตำบลลำไทร
4. เทศบาลตำบลลำลูกกา
5. องค์การบริหารส่วนตำบลลาดสวาย
6. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย
7. องค์การบริหารส่วนตำบลลำลูกกา
8. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงทองหลาง

9. องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
10. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอกไทร
11. องค์การบริหารส่วนตำบลพิชชอดม

7. อำเภอสามโคก มีประชากรทั้งสิ้น 51,422 คน

ที่ตั้งและอาณาเขต

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอลาดบัวหลวงและอำเภอบางไทร (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) มีคลองยายเข้ม คลองพระยาบรลือ แนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา และคลองเชียงรากน้อยเป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอคลองหลวง มีทางรถไฟสายเหนือเป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอเมืองปทุมธานี ลำรางสาธารณะ คลองตาหลี่ คลองบางพูด คลองเชียงรากใหญ่ คลองแม่น้ำอ้อม แนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา และคลองบางโพธิ์เหนือเป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอลาดหลุมแก้ว มีคลองบางโพธิ์เหนือ คลองบางเตย และคลองลัดวัดบ่อเงินเป็นเส้นแบ่งเขต

ภูมิประเทศ

อำเภอสามโคก มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มอันอุดมสมบูรณ์ มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านใจกลางอำเภอ ในเขตอำเภอสามโคก มีลำคลองธรรมชาติและคลองชลประทานหลายสาย อาชีพหลัก ได้แก่ ทำนา ทำสวน และรับจ้าง

การปกครอง แบ่งเป็นการปกครองส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย 11 ตำบล ได้แก่

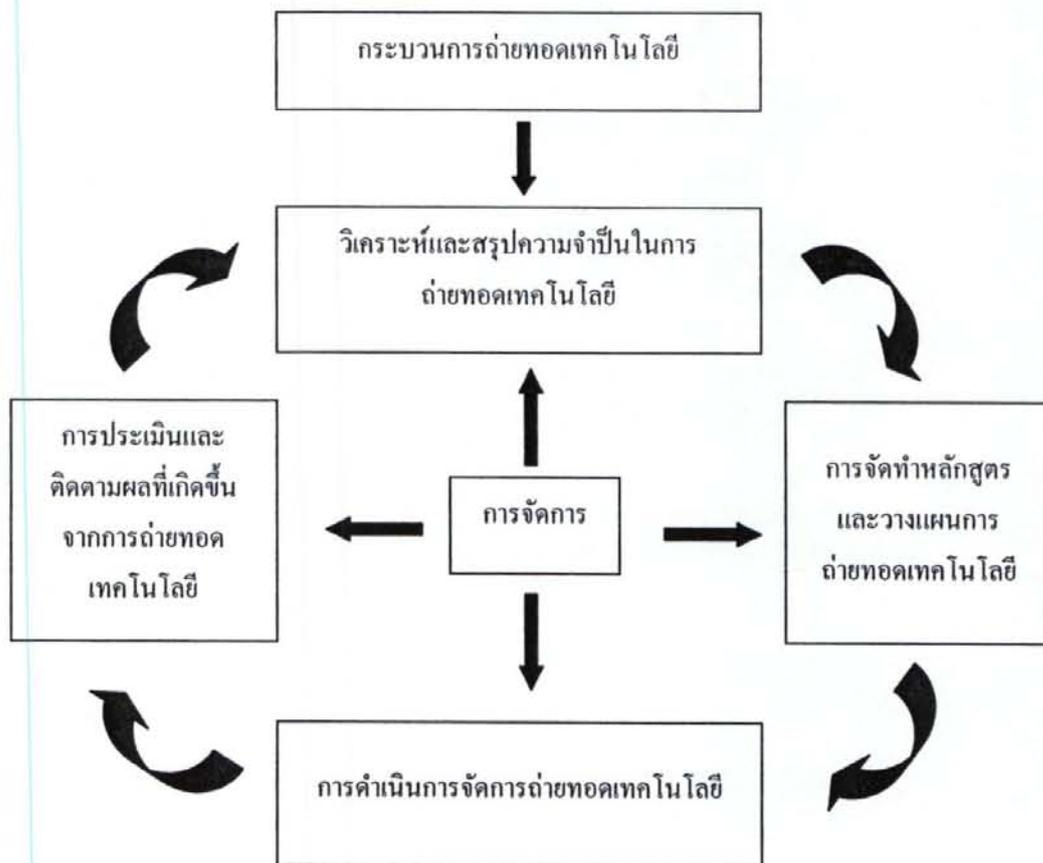
1. ตำบลบางเตย
2. ตำบลคลองควาย
3. ตำบลสามโคก
4. ตำบลกระแซง
5. ตำบลบางโพธิ์เหนือ
6. ตำบลเชียงรากใหญ่
7. ตำบลบ้านปทุม
8. ตำบลบ้านจิว
9. ตำบลเชียงรากน้อย
10. ตำบลบางกระบือ
11. ตำบลท้ายเกาะ

การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น 11 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลตำบลบางเตย
2. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองควาย
3. องค์การบริหารส่วนตำบลสามโคก
4. องค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง
5. องค์การบริหารส่วนตำบลบางโพธิ์เหนือ
6. องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงรากใหญ่
7. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปทุม
8. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านจิว
9. องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงรากน้อย
10. องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระบือ
11. องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเกาะ

2. ความหมายของการถ่ายทอดเทคโนโลยี

การถ่ายทอดเทคโนโลยี หมายถึง การนำเทคโนโลยีมาใช้หรือประยุกต์ใช้ในการประกอบธุรกิจ โดยผู้ถ่ายทอดมีการถ่ายทอดวิทยาการ ทักษะ ประสบการณ์ และวิธีการให้ผู้รับการถ่ายทอดสามารถนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ในการผลิต การค้า การบริการ การตลาด การบริหาร และการจัดการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของการประกอบธุรกิจแต่ละประเภท โดยมีรูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยี ได้แก่ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยี และการฝึกอบรม การบริหารจัดการให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับกลุ่มชุมชนนั้น จะต้องมีการพิจารณาประกอบร่วมกันทั้งกระบวนการว่ามีขั้นตอน และภารกิจที่จะต้องกระทำอะไรบ้าง ซึ่งกระบวนการในการถ่ายทอดเทคโนโลยี จะเป็นดังนี้

ภาพประกอบ 3 กระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยี

การให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนในเรื่องต่างๆ ในชีวิตและต้องการคำปรึกษาเพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ในชีวิตได้ ดังนั้นเราจึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงรายละเอียดของการให้คำปรึกษาให้เข้าใจ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้

สถิต วงศ์สุวรรณ (2523 : 8) ได้เสนอไว้ว่า การให้คำปรึกษา คือ การให้แนวทางให้ข้อคิดเห็น แก่ผู้ที่มารับการปรึกษา ให้สามารถมองเห็นแนวทางและแก้ปัญหาของตนเองได้ในทิศทางที่ถูกต้องในสิ่งที่ควร เพื่อบุคคลที่มารับคำปรึกษาสามารถประเมินคุณค่าของตัวเอง เลือกกระทำสิ่งที่เป็นไปได้รับผิชอบในการเลือกของตน เริ่มปฏิบัติตามแนวที่ตนเลือก

ปราณี เถกิงพล (2523 : 24 - 25) ได้อธิบายว่า การให้คำปรึกษา(Counseling) เป็นวิธีการที่ใช้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อบุคคลในขณะที่พูดคุยกันหรือระหว่างที่ทำการสัมภาษณ์ (interview) โดยฝ่ายหนึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา (counselor) ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งจะเป็นผู้รับคำปรึกษา (counselee) การให้คำปรึกษานี้จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้รู้จัก และเข้าใจตนเองสามารถตัดสินใจได้อย่างฉลาดและถูกต้อง สามารถแก้ปัญหาของตนเองได้ ตลอดจน

รู้จักปรับตนเองได้เป็นอย่างดี ซึ่งทั้งนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องใช้เทคนิคหรือกลวิธีต่าง ๆ เข้าช่วย โดยเฉพาะเทคนิคของการสัมภาษณ์

การให้คำปรึกษานี้ อาจทำได้ทั้งเป็นรายบุคคลและการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม (individual and group counseling) ซึ่งควรจะเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 5 - 8 คน ทั้งนี้เพื่อความสัมพันธอันดีระหว่างบุคคลในกลุ่ม เพื่อการยอมรับนับถือในกันและกันและไว้วางใจกันเพื่อความเข้าใจอันดีและมีความเห็นใจต่อกัน ตลอดจนเพื่อความสนใจที่มีความจริงใจต่อกัน ในอันที่จะช่วยกันให้แนวคิดเห็นหรือให้ข้อคิดเห็นเพื่อให้ทั้งตนเองและผู้อื่นคิดออกว่าจะแก้ปัญหาหรือจะตัดสินใจอย่างไร

อนึ่งมีข้อพึงสังเกตไว้คือ วัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษานั้น มิได้มุ่งหมายเพื่อจะเปลี่ยนแปลงคนให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ให้คำปรึกษา (counselor) แต่การให้คำปรึกษาเป็นขบวนการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา (counselee) สามารถที่จะหาทางที่จะช่วยตนเองในการตัดสินใจเลือก และวางแนวทางชีวิตของตนได้อย่างฉลาดในการแก้ปัญหาของตนเองและสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี และผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษานี้ จำเป็นจะต้องเป็นผู้ได้รับการศึกษาเล่าเรียน และฝึกฝนทางด้านนี้โดยเฉพาะ อีกทั้งจะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มาอย่างเพียงพอที่จะช่วยผู้ที่มาเข้ารับการปรึกษาได้เป็นอย่างดี

มาลินี จุโทประมา (2536 : 98) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาว่า เป็นบริการที่ช่วยเหลือบุคคลโดยมีการพบปะเป็นการส่วนตัวระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น สามารถที่จะวางโครงการในอนาคตของตนอย่างเหมาะสมกับทั้งเป็นการช่วยให้เขาตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุรัชย์ แยมทิม (2543 : 11) ได้สรุปไว้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา เพื่อที่จะให้ผู้รับคำปรึกษาพร้อมที่จะเปิดเผยตนเอง และเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การเข้าใจตนเองและผู้อื่น ในสถาบันการศึกษาจะเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือในด้าน การเรียน ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัว และสังคม ด้านทั่ว ๆ ไป สามารถแก้ปัญหาได้อย่างฉลาดและปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

ศรียรรณ จันทรวงศ์ (2543 : 55) กล่าวถึงการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาไว้ว่า เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลที่ประสบปัญหาสามารถเข้าใจกระจ่างชัดในปัญหาและการวางแผนแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง นอกจากนี้ยังมุ่งส่งเสริมให้บุคคลพัฒนาความสมบูรณ์ในตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความสำเร็จให้แก่ชีวิต

เลขา กบิลสิงห์ (2544 : 11) ได้สรุปไว้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการของสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้บริการในการให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการ ให้สามารถเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม ได้เรียนรู้พฤติกรรมและทัศนคติใหม่ๆ เพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหาหรือวางโครงการศึกษาและประกอบอาชีพ ตลอดจนการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลสองฝ่าย คือ ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาจะคอยให้คำแนะนำที่ถูกต้อง มีหลักการ เหตุผล ในทุกๆ ด้าน เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้รับคำปรึกษาในการประกอบการตัดสินใจและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการให้คำปรึกษานี้จะครอบคลุมในทุกๆ เรื่องไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ชีวิตการทำงานหรือปัญหาส่วนตัวที่เกิดขึ้น

การฝึกอบรม

อำนาจ เดชชัยศรี (2542 : 12) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถและเกิดทักษะจากประสบการณ์ ตลอดจนเกิดเจตคติที่ดีและถูกต้องต่อกิจกรรมต่างๆ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของงานที่มีผลต่อความเจริญขององค์กร ตรงตามเป้าหมายของโครงสร้างที่ปรากฏในระบบงานเหล่านั้น

เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง (2543 : 166) กล่าวถึงความหมาย การฝึกอบรมว่าเป็นแนวทางและความพยายามที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้แนวใหม่ ได้ความชำนาญในการปฏิบัติงานมากขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและแก้ปัญหา ตลอดจนทัศนคติที่จะปรับปรุงงาน เปลี่ยนแปลงงานให้ดีขึ้นตามแนวทางที่องค์กรกำหนด

กิตติ พัทธวิชัย (2544 : 445) ได้สรุปไว้ว่า การฝึกอบรมหมายถึง

1. กระบวนการจัดกิจกรรมที่ตรงกับความเป็นจริงของปัญหา
2. จัดเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเปลี่ยนเจตคติของบุคลากร
3. นำประสบการณ์ทั้งหมดที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้แก้ปัญหาของงานที่ทำอยู่

ให้บรรลุความสำเร็จตามความต้องการขององค์กร

จากความหมายของการฝึกอบรมที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การฝึกอบรมเป็นวิธีการในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถ มีทักษะ ได้ความชำนาญในการปฏิบัติงาน เกิดเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานโดยใช้กลวิธีที่เหมาะสมในการสร้างประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติจริงของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน หรือพัฒนาองค์กร

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤษฎา เชาว์วาทีน (2544) ได้ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า กระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีจะมีความสมบูรณ์และสามารถสร้างประโยชน์ให้กับผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำเป็นต้องมีการสอดประสานทั้งก่อนการถ่ายทอดเทคโนโลยี ระหว่างการถ่ายทอดเทคโนโลยี และภายหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากองค์กรต่าง ๆ รูปแบบของการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมให้กับชุมชนท้องถิ่นจะต้องเป็นรูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีจะต้องเป็นรูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงบูรณาการ(Integrated Technology Transfer Model)ซึ่งมีองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องคือ กลุ่มเป้าหมาย (Target Group) องค์กรภายในชุมชน (Community

Organization) องค์กรภาครัฐ (Government Organization) องค์กรเอกชน (Private Organization) และองค์กรที่ไม่หวังกำไร (Not-for profit Organization) จึงทำให้การถ่ายทอดเทคโนโลยีก่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้เข้ารับการถ่ายทอด

จารีรัตน์ ปรกแก้ว (2545) การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ที่เอื้อให้การทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไปสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ผ่านการจัดการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อเด็กให้เป็นคนดี เป็นคนเก่ง มีความสุข และสามารถดำรงตนอยู่ใน ท้องถิ่นได้อย่างมีศักดิ์ศรีวิธีการศึกษาดำเนินงานตามระเบียบวิธีการวิจัยอย่างมีส่วนร่วม และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ในพื้นที่ภูมิปัญญาท้องถิ่นบุรีรัมย์ในเขตการเคลื่อนไหวของโรงเรียนชุมชนอีสาน (อำเภอลำปลายมาศ อำเภอสตึก และกิ่งอำเภอแดนดง) โดยอาศัยการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม การพบปะสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์ระดับลึก การคัดลอกข้อมูลที่มีอยู่แล้ว การเสวนาแลกเปลี่ยนระหว่างผู้เกี่ยวข้องและมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่เก็บรวบรวมเอาไว้ ด้วยการตรวจสอบสามเส้าทั้ง ด้านข้อมูล ด้านผู้วิจัย ด้านทฤษฎี ด้านวิธีรวบรวมข้อมูล และด้านรายงานวิจัย

จรินทร์ ระเบียบดี (2550) การศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของชาวชุมชนในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน / ชุมชน ในเทศบาลเมืองรังสิต จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและ 2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชาวชุมชนในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของ หมู่บ้าน / ชุมชน การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ชาวชุมชนที่เข้าร่วมในโครงการจำนวน 400 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมโดยการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลด้วย t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบความแตกต่าง จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการ LSD ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมของชาวชุมชนในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน ในเทศบาลเมืองรังสิต จังหวัดปทุมธานีอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชาวชุมชนในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน ในเทศบาลเมืองรังสิต จังหวัดปทุมธานี ผลเป็นดังนี้

2.1 ชุมชนที่มีเพศ อาชีพ และบทบาทในโครงการ แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของชาวชุมชน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ชาวชุมชนที่มีอายุแตกต่างกัน คือ ชาวชุมชนที่มีอายุ 18-25 ปี 26-35 ปี และ 36-45 ปี มีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการประเมินผลของ สูงกว่าชาวชุมชนที่มีอายุ 46-55 ปี และมากกว่า 55 ปี

2.3 ชาวชุมชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน คือ ชาวชุมชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. - ปริญญาตรี มีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการคิดและตัดสินใจ น้อยกว่าชาวชุมชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และชาวชุมชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาการมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน และด้านการประเมินสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น และอนุปริญญา/ปวส.-ปริญญาตรี

2.4 ชาวชุมชนที่อยู่อาศัยระยะเวลาแตกต่างกัน คือ ชาวชุมชนที่อยู่อาศัยระยะเวลา 6-10 ปี และ 11-15 ปี มีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการรับรู้ข่าวสารการคิดและการตัดสินใจ การวางแผนการดำเนินกิจกรรม การปฏิบัติงานและสนับสนุนการปฏิบัติงาน การประเมินผลสูงกว่าชาวชุมชนที่อยู่อาศัยระยะเวลา 1-5 ปี 16-20 ปี และมากกว่า 20 ปี

2.5 ชุมชนที่มีขนาดแตกต่างกัน คือ ชุมชนขนาดกลางมีการมีส่วนร่วมของชาวชุมชนในการดำเนินงานด้าน ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการรับรู้ข่าวสาร ด้านการคิดและตัดสินใจ ด้านการวางแผน การดำเนินกิจกรรม ด้านการปฏิบัติงานและสนับสนุนการปฏิบัติงาน และด้านการประเมินผลสูงกว่า ชุมชนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่

รัชฎา มุณีรัตน์ (2547) การศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็ง (กรณีศึกษา : กลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดปทุมธานี) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลักษณะของสมาชิกชุมชนในการรวมกลุ่มให้เข้มแข็งและเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนตามความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยการศึกษาเชิงสำรวจ (survey research) ซึ่งเก็บข้อมูลจากสมาชิกของกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ คัดสรรสุดยอด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทยระดับจังหวัด (Otop Product Champion) ประจำปี 2546 ของจังหวัดปทุมธานี เฉพาะกลุ่มอาชีพ ทั้งหมดจำนวน 12 กลุ่ม จำนวน 172 คน โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

จากการวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาโดยใช้การประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ สมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนส่วนมากเป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 36-45 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม และไม่ได้รับตำแหน่งใด ๆ ในกลุ่มและสมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนมีทัศนคติที่ดีมากต่อปัจจัยภายในซึ่งได้แก่ ผู้นำและสมาชิก การดำเนินงานกลุ่ม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีทัศนคติที่ดีมากถึงปานกลางต่อปัจจัยภายนอก ซึ่งได้แก่ รัฐและเอกชนที่ให้การสนับสนุน เครือข่ายชุมชน สภาวะตลาด และมีทัศนคติที่ดีมากต่อการพัฒนากลุ่มให้เข้มแข็งและยั่งยืนนอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกกับชุมชนเข้มแข็งมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง จึงอาจจะสรุปผลการศึกษาได้ว่าทั้งปัจจัยภายในและภายนอกสนับสนุนให้กลุ่มเข้มแข็ง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อความต้องการในการถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านความต้องการคำปรึกษาด้านเทคโนโลยี ความต้องการทางด้านการฝึกอบรม ของชุมชนแตกต่างกัน ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด และปัญหาอุปสรรคในความต้องการการถ่ายทอดเทคโนโลยีต่างๆ ของชุมชนอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เพื่อจะได้นำผลการศึกษามาพัฒนาหลักสูตร ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ตรงตามความต้องการของชุมชน รวมถึงเป็นฐานข้อมูลสำหรับให้หน่วยงานอื่น ๆ ที่มีความต้องการในการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ตรงกับความต้องการของชุมชน